

Malta

Įtariamųjų / kaltinamųjų teisės baudžiamajame procese - Malta

Jeigu asmuo įtariamasis arba kaltinamas padaręs nusikaltimą, kurį nagrinėja teismas, šiose duomenų suvestinėse paaiškinama, kas vyksta. Daugiau informacijos apie nesunkius kelių eismo taisyklių pažeidimus, už kuriuos paprastai skiriama fiksuoto dydžio bauda, žr. [5](#) duomenų suvestinėje.

Jeigu esate nukentėjęs nuo nusikaltimo, visą informaciją apie savo teises galite rasti [čia](#).

Baudžiamojo proceso santrauka

Visada būsite perduotas Magistratų teismui. Jeigu esate perduodamas teismui būdamas sulaikytas, teismas pirmiausia turi nuspręsti, ar tolesnis jūsų suėmimas yra pagrįstas pagal teisės aktų nuostatas, ir paskui jums pranešti, kad galite prašyti būti paleidžiamas už užstatą. Jeigu esate perduodamas teismui būdamas nesulaikytas, jums bus praneša apie kaltinimus ir kada privalote atvykti į pirmąjį teismo posėdį.

Bylos gali būti nagrinėjamos trimis skirtingais būdais, atsižvelgiant į jums pateiktų kaltinimų sunkumą:

Supaprastintas procesas Magistratų teisme

- perdavimas teismui;
- kaltinimą palaiko vykdomoji policija;
- gynybos pozicija;
- galutiniai argumentai;
- teismo sprendimas.

Procesas Magistratų teisme surinkus įrodymus

- perdavimas teismui;
- kaltinimą palaiko vykdomoji policija ir generalinis prokuroras;
- gynybos pozicija;
- galutiniai argumentai;
- teismo sprendimas.

Prisieusiųjų teismas

- pirminiai argumentai ir argumentai, susiję su įrodymų leistinumu;
- kaltinamosios išvados perskaitymas;
- prokuroro kalba;
- prokuratūros vardu kaltinimą palaiko generalinis prokuroras;
- gynybos pozicija;
- prokuroro atsiliepinimas;
- gynybos atsiliepinimas;
- apibendrinimas;
- nuosprendis;
- bausmė.

Išsamesnę informaciją apie visus proceso etapus ir jūsų teises rasite duomenų suvestinėse. Ši informacija nėra teisinė konsultacija ir yra tik patariamojo pobūdžio.

Europos Komisijos vaidmuo

Atkreipkite dėmesį, kad Europos Komisija neatlieka jokio vaidmens valstybėse narėse nagrinėjamosiose baudžiamosiose bylose, todėl jeigu norėtumėte paduoti skundą, ji jums niekuo negalėtų padėti. Informacijos apie tai, kaip ir kur reikėtų paduoti skundą, rasite šiose duomenų suvestinėse.

Norėdami rasti reikiamą informaciją, spustelėkite toliau pateiktas nuorodas

[☞ 1. Kaip gauti teisinę pagalbą](#)

[☞ 2. Mano teisės nusikaltimo tyrimo metu](#)

- tyrimas;
- sulaikymas;
- pirmasis teismo posėdis;
- bylos parengimas teismui (ikiteisminis tyrimas);
- gynybos pasirengimas bylai.

[☞ 3. Mano teisės teismo proceso metu](#)

[☞ 4. Mano teisės teismo procesui pasibaigus](#)

[☞ 5. Kelių eismo taisyklių pažeidimai](#)

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija neprisiima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šią dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Paskutinis naujinimas: 20/12/2016

1. Galimybė gauti teisinę konsultaciją

Jeigu dalyvaujate baudžiamajame procese, labai svarbu gauti nepriklausomą teisinę konsultaciją. Duomenų suvestinėse galite rasti informaciją apie tai, kada ir kokiomis aplinkybėmis turite teisę, kad jums atstovautų advokatas. Jose taip pat nurodyta, kaip advokatas jums galėtų padėti. Šiose bendrosiose duomenų suvestinėse paaiškinta, kaip susirasti advokatą ir kaip bus atlyginamos jo išlaidos, jeigu neturėsite pakankamai lėšų jam sumokėti.

Kaip rasti advokatą?

Jeigu neturite savo advokato, geriausias būdas jį surasti – tai apsilankyti oficialioje [☞ Advokatūros](#) interneto svetainėje. Jeigu esate sulaikytas, turėsite paprašyti pagalbos, kad galima būtų patekti į šią interneto svetainę, nes interneto prieiga nėra iš karto suteikiama.

Užmokestis advokatui

Budintis advokatas – tai nepriklausomas advokatas, už kurio paslaugas sumoka valstybė. Jis gali teikti konsultacijas visą parą. Jis patars jums dėl jūsų teisių ir užtikrins, kad nepadarytumėte ar nepasakytumėte nieko, kas galėtų pakenkti jūsų bylai.

Tačiau teisę į nemokamą advokatą turėsite tik jeigu negalite susimokėti už jo paslaugas. Konkrečių kriterijų pajamoms tikrinti nėra nustatyta, ir pagrindinis kriterijus, sprendžiant, ar turite teisę į teisinę pagalbą, yra tai, ar dirbate. Jeigu nedirbate, valstybė jums parūpins budintį advokatą iki apklausos policijoje ir jums dalyvaujant teisme.

Jeigu teisme dalyvausite be advokato, teismas jums pasiūlys jį pasisamdyti, nebent pareikšite, kad jums jo tikrai nereikia.

Jeigu galite susimokėti už advokato paslaugas, turėsite jį pasisamdyti pats, nes neturėsite teisės į teisinę pagalbą.

Rekomenduotina prieš pasisamdant jūsų pasirinktą advokatą susitarti su juo dėl įkainių.

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija nepriima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Paskutinis naujinimas: 20/12/2016

2. Mano teisės tiriant nusikaltimą

Nusikaltimo tyrimas gali būti pradėtas pagal valstybės pareigūno pranešimą, visuomenės pateiktą informaciją arba nukentėjusiojo asmens skundą. Tyrimas gali būti pradėtas ir tada, kai asmuo sulaikomas nusikaltimo vietoje.

Kokie yra etapai iki teismo?

Tyrimas

Policija gali prašyti, kad asmuo atvyktų į policijos nuovadą ir atsakytų į klausimus. Šiame etape siekiama nustatyti, ar pakankamai surinkta įrodymų, kurie leistų manyti, kad asmuo (nebūtinai apklausiamasis) dalyvavo darant nusikaltimą.

Sulaikymas

Jeigu policija mano, kad surinkta pakankamai įrodymų, rodančių, kad asmuo dalyvavo darant nusikaltimą, jis gali būti sulaikytas, kad policija jį galėtų tam tikrą laiką sulaikyti ir oficialiai apklausti. Šio etapo tikslas – nuspręsti, ar galima asmenį apkaltinti padarius nusikaltimą.

Pirmasis teismo posėdis

Jeigu asmuo kaltinamas padaręs nusikaltimą, jis bus perduotas teismui ir supažindintas su kaltinimais. Jeigu asmuo perduodamas teismui, kai yra sulaikytas, teismas pirmiausia nuspręs, ar asmens tolesnis suėmimas pagrįstas pagal įstatymą, ir paskui šiam asmeniui praneš, kad jis gali prašyti būti paleistas už užstatą.

Prieš nagrinėjant bylą teisme

Prieš perduodant bylą teismui, kaltintojas privalo surinkti ir pateikti visus kaltinamajam palankius ir nepalankius įrodymus. Sunkesnių nusikaltimų atveju kaltintojas privalo pateikti pakankamai įrodymų, patvirtinančių teismui, kad prieš kaltinamąjį surinkta pakankamai jo kaltę pagrindžiančių duomenų.

Kaltintojas (šiuo etapu kaltinimą palaiko policija) neprivalo atskleisti informacijos, susijusios su tuo, kaip įrodys bylą. Jis neprivalo kaltinamajam ar jo advokatui pranešti apie bylą ar pateikti turimus įrodymus. Kaltinamojo advokatas gali dirbti su kaltinamuoju, kad surinktų sau parankius įrodymus.

Paprastai prieš nagrinėjant bylą teisme vykdomi keli pirminiai nagrinėjimai.

Mano teisės atliekant tyrimą

Norėdami gauti išsamesnę informaciją apie ikiteisminio tyrimo etapus, spustelėkite toliau pateiktas nuorodas.

- [Tyrimas \(1\)](#)
- [Sulaikymas \(2\)](#)
- [Pirmasis teismo posėdis \(3\)](#)
- [Bylos parengimas iki teismo \(4\)](#)
- [Gynybos pozicijos parengimas \(5\)](#)

Tyrimas (1)

Kodėl policija gali norėti mane apklausti?

Jeigu policija mano, kad dalyvavote darant nusikaltimą arba jeigu galite padėti tyrimui, ji gali jus pakviesti, kad padėtumėte atlikti tyrimą ir atsakytumėte į įvairius klausimus.

Kokią informaciją gausiu apie savo teises?

Policija neturėtų jūsų apklausti, kad gautų įrodymus, nebent buvote prieš tai įspėtas, t. y. jums buvo pranešta apie jūsų teises.

Jeigu vykstant tyrimui savanoriškai atvykstate į policijos nuovadą arba biurą, galėsite bet kada išvykti, nebent jums būtų pranešta, kad esate sulaikomas.

Kas nutinka, jeigu nemoku kalbos?

Jeigu nesuprantate kalbos, policija suras jums vertėją. Vertėjo paslaugos bus teikiamos nemokamai. Vertėjas turėtų versti įspėjimą apie teises, policijos klausimus ir jūsų atsakymus.

Ar galiu turėti advokatą?

Per apklausą neturite teisės į advokatą. Tačiau turite teisę pasikalbėti su advokatu likus valandai iki apklausos. Jeigu jums reikalingas vertėjas, jis taip pat jums vertėjaus per jūsų pokalbį su advokatu.

Jeigu žinote, kurio tiksliai advokato pageidaujate, galite prašyti policijos už jus su juo susisiekti. Jeigu nepažįstate jokio advokato, tada policija jums pateiks Advokatūros sudarytą advokatų sąrašą ir galėsite advokatą pasirinkti iš šio sąrašo. Jeigu negalite susimokėti už advokato paslaugas, policija už jus susisieks su budinčiu advokatu. Budintis advokatas teikia paslaugas visą parą. Daugiau informacijos žr. Kaip gauti teisinę konsultaciją.

Ar privalau atsakyti į policijos klausimus?

Turite teisę tylėti. Viskas, ką pasakysite, gali būti įrašyta ir panaudota nagrinėjant bylą teisme. Tačiau jeigu norite atsakyti į klausimus, tai gali atitikti jūsų interesus. Jeigu nusprendžiate pasikonsultuoti su advokatu ir paskui pasinaudoti teise tylėti, toks tylėjimas gali būti suprantamas kaip kaltės įrodymo patvirtinimas.

Ar galiu būti apžiūrėtas arba paprašytas duoti pirštų atspaudus?

Jeigu nesate sulaikytas, jūsų ėminius galima imti tik jeigu dėl to iš anksto raštu sutinkate. Jeigu esate sulaikytas, jūsų medicininiai ir nemedicininiai ėminiai gali būti imami tik gavus jūsų sutikimą. Jeigu atsisakote duoti nemedicininis ėminius (pvz., pirštų atspaudus), magistrato nutartimi galite būti įpareigotas tai padaryti.

Sulaikymas (2)

Kodėl galiu būti sulaikytas?

Bet kuris policijos pareigūnas gali be teismo leidimo suimti bet kurį asmenį, sulaikytą nusikaltimo vietoje arba ką tik padariusį nusikaltimą, už kurį numatyta laisvės atėmimo bausmė, arba jeigu pareigūnas pagrįstai įtaria, kad asmuo tuoj darys arba ką tik padarė nusikaltimą.

Policija taip pat gali sulaikyti asmenį:

- jeigu nežinoma jo tapatybė;
- kyla abejonių dėl jo pateiktų duomenų teisingumo;
- jeigu jis nenurodė tinkamo adreso dokumentams įteikti;
- jeigu reikia neleisti asmeniui padaryti fizinės žalos sau arba kitiems asmenims arba padaryti nuostolių ar žalos turtui;
- jeigu reikia neleisti asmeniui padaryti nusikaltimo visuomenės gerovei;
- jeigu yra pagrįstų priežasčių manyti, kad sulaikymas yra būtinas vaikui ar kitam pažeidžiamam asmeniui apsaugoti.

Kokia informacija man bus suteikta apie mano sulaikymą?

Jeigu esate sulaikytas, jums turi būti pranešta, kad esate sulaikytas, nors sulaikymas gali būti akivaizdus. Taip pat turi būti paaiškintos jūsų sulaikymo priežastys. Jus sulaikantis asmuo negali naudoti jokių šiurkščių veiksmų, jėgos ar kitų prievartos priemonių, nebent jos būtinos jums apsaugoti arba todėl, kad priešinatės sulaikymui.

Nemoku vietos kalbos. Ar galiu turėti vertėją?

Jeigu nesuprantate vietos kalbos, policija privalo jums parūpinti vertėją ir jūsų neapklausti tol, kol bus paskirtas vertėjas.

Ar galiu susitikti su advokatu?

Bet kuris sulaikytasis turi teisę į budinčio advokato teisinę konsultaciją. Tačiau teisinė konsultacija gali būti teikiama tik likus valandai iki apklausos. Policija jūsų vardu susisieks su advokatu. Daugiau informacijos žr. [Tyrimas \(3\)](#). Konsultaciją galite gauti ir telefonu.

Turite teisę susitikti su advokatu privačiai. Jeigu jums reikia vertėjo, jis turėtų dalyvauti jūsų pokalbyje ir su advokatu, ir su policija.

Ar privalau atsakyti į policijos klausimus?

Turite teisę tylėti. Viskas, ką pasakysite, gali būti įrašyta ir panaudota nagrinėjant bylą teisme. Tačiau jeigu nusprendžiate konsultuotis su advokatu ir paskui pasinaudoti teise tylėti, toks tylėjimas gali būti suprantamas kaip kaltės įrodymų patvirtinimas.

Kas nutiks, jeigu pasakysiu ką nors, kas pakenks mano bylai?

Turite pagrindinę teisę neduoti parodymų prieš save ir būsite įspėtas, kad turite teisę tylėti. Be to, būsite įspėtas dėl nepasinaudojimo teise tylėti padarinių. Tai reiškia, kad neprivalote pateikti policijai informacijos, kuri įrodytų jūsų kaltę.

Iš to, kad nepaaiškinote tam tikrų detalių, pvz., kodėl konkrečiu laiku buvote konkrečioje vietoje arba kodėl turėjote tam tikrus daiktus, negalima daryti jokių išvadų. Tačiau tokių paaiškinimų nepateikimas gali turėti neigiamą poveikį jūsų bylai.

Ar galiu susisiekti su šeimos nariu ar draugu?

Policija nedelsdama privalo jums pranešti apie jūsų teisę prašyti, kad apie jūsų sulaikymą ir buvimo vietą būtų pranešta jūsų giminaičiui ar draugui, nebent toks giminaitis ar draugas pagrįstai įtariamasis dalyvavimu darant tiriamą nusikaltimą.

Esu iš kitos valstybės narės. Ar galiu susisiekti su savo šalies ambasada?

Pagal policijos praktiką ji jums pasiūlo arba pataria susisiekti su savo ambasada, kad jai būtų pranešta apie jūsų sulaikymą ir jo priežastis bei rekomenduotas advokatas, jeigu jums jo reikia.

Ar bus paimti mano pirštų atspaudai? Ar gali būti registruojama mano DNR?

Jūsų pirštų atspaudai gali būti paimti, o DNR užregistruota, jeigu yra gautas jūsų sutikimas. Tačiau jeigu atsisakote duoti pirštų atspaudus, galite būti priverstas tai padaryti magistrato įsakymu. Tačiau negalite būti priverstas paklusti DNR registracijai.

Ar galiu būti apžiūrėtas?

Jūs gali apžiūrėti policijos pareigūnas, turintis pagrindą manyti, kad galite kelti pavojų sau arba kitiems, dėl to, kad galite turėti daiktų, kuriuos galite panaudoti pabėgimui iš įkalinimo vietos ir norėdamas surasti su nusikaltimu susijusių įrodymų.

Jeigu jus sulaikantis pareigūnas turi pagrindą įtarti, kad nuslėpėte su nusikaltimu susijusį objektą, jis gali prašyti magistrato duoti leidimą jus apžiūrėti. Magistratas paskirs jums apžiūrėti jūsų lyties ekspertą arba medicinos darbuotoją, gavęs išankstinį jūsų sutikimą.

Kiek laiko galiu būti laikomas policijoje?

Galite būti laikomas sulaikytas ne ilgiau kaip keturiasdešimt aštuonias (48) valandas. Jeigu nesate paleidžiamas per šešias valandas nuo sulaikymo, jus sulaikęs pareigūnas privalo informuoti magistratą ir pateikti visą informaciją apie jūsų sulaikymo laiką ir vietą. Praėjus keturiasdešimt aštuonioms valandoms, policija privalo pateikti jums kaltinimus, paleisti už užstatą arba paleisti be išlygų.

Kas nutinka, jeigu esu suimamas pagal Europos arešto orderį?

Jeigu viena valstybė narė išduoda [Europos arešto orderį](#), galite būti suimtas kitoje valstybėje narėje ir, magistratui išklausius, perduotas atitinkamai valstybei. Turite teisę į advokatą ir, jeigu reikia, vertėją.

Pirmasis teismo posėdis (3)

Kodėl vyksta pirmasis teismo posėdis?

Yra du skirtingi atvejai:

- jeigu esate sulaikytas ir laikomas policijos areštinėje, pirmojo teismo posėdžio tikslas – pateikti jums kaltinimus. Paskui teismas spręs, ar tolesnis jūsų suėmimas yra pagrįstas pagal įstatymą, ir tada jums praneš, kad galite prašyti būti paleistas už užstatą;

- Jeigu jums pateikti kaltinimai, tačiau nesate sulaikytas policijos, pirmojo teismo posėdžio tikslas yra pateikti jums kaltinimus ir susipažinti su kaltintojo kaltinimams pagrįsti pateiktais įrodymais.

Jeigu esate sulaikytas policijos, privalote būti perduotas teismui kuo greičiau po kaltinimų pareiškimo, kad būtų susipažinta su kaltintojo kaltinimams pagrįsti pateiktais įrodymais ir priimtas sprendimas, ar jus galima paleisti už užstatą.

Jeigu nesate sulaikytas, jums bus pateikti kaltinimai ir nurodyta, kada privalote atvykti į pirmąjį teismo posėdį.

Ar turiu teisę į advokatą?

Teisme turite teisę būti atstovaujamas savo pasirinkto advokato. Jeigu negalite susimokėti už advokato paslaugas, valstybė jums suteiks teisinę pagalbą. Daugiau informacijos ieškokite skyrelyje [↗](#) Galimybė gauti teisinę konsultaciją.

Jeigu nemoku užsienio kalbos, ar man bus paskirtas vertėjas?

Jeigu nekalbate maltiečių kalba, tačiau kalbate anglų, teismo procesas vyks anglų kalba. Jeigu nesuprantate angliškai, teismo proceso kalba bus maltiečių ir jums į pagalbą bus paskirtas vertėjas. Vertėjo paslaugos bus suteiktos nemokamai.

Ar privalau kalbėti teisme?

Turite teisę tylėti. Tačiau būsite paklaustas, ar prisipažįstate kaltas dėl jums pateiktų kaltinimų. Jūsų advokatas jums patars, kaip elgtis.

Ar turiu pateikti kokią nors kitą informaciją?

Prieš pripažįstant savo kaltę arba jos nepripažįstant, jums bus užduoti keli pagrindiniai klausimai, daugiausia susiję su jūsų tapatybe ir gyvenamąja vieta (prisiekti nereikės).

Ar po teismo posėdžio būsiu laikomas suimtas, ar paleistas?

Per posėdį teismas nuspręs, ar galima jus paleisti už užstatą.

Paprastai jeigu neturite teistumo ir nekeliate grėsmės visuomenei, būsite paleistas už užstatą, taikant tam tikras sąlygas. Teismui nusprendus nepaleisti jūsų už užstatą, būsite kalinamas iki kito teismo posėdžio, per kurį galėsite vėl prašyti būti paleidžiamas už užstatą. Teismas negali nuspręsti neleisti paleisti jūsų už užstatą iki bylos nagrinėjimo teisme. Paleidimo už užstatą galite prašyti bet kuriuo proceso etapu.

Jeigu esate užsienietis, paprastai teismas nesutiks paleisti jūsų už užstatą, nebent turite nuolatinę gyvenamąją vietą.

Ar prieš teismo procesą galiu išvykti iš šalies?

Jeigu pateikiate pakankamą užtikrinimą, kad grįšite į bylos nagrinėjimą teisme, tada galite išvykti iš šalies, tačiau privalote grįžti į visus teismo posėdžius. Jeigu nedalyvausite kuriame nors posėdyje, bus išduotas jūsų arešto orderis. Be to, galite būti apkaltintas paleidimo už užstatą taisyklių pažeidimu. Daugeliu atvejų viena iš paleidimo už užstatą sąlygų yra neišvykimas iš šalies, tačiau paskesniuose proceso etapuose ši sąlyga gali būti keičiama.

Pasirengimas bylai, ikiteisminis etapas (4)

Kas vyksta iki bylos nagrinėjimo teisme?

Iki bylos nagrinėjimo teisme generalinis prokuroras surenka visus bylos įrodymus, kad užtikrintų teismo proceso pagrįstumą. Įrodymai renkami įrodymų rinkimo laikotarpiu. Dalyvausite šiame proceso etape, ir jums gali padėti advokatas. Galite patikrinti įrodymus per kaltintojo liudytojų kryžminę apklausą, be to, galite pateikti savo įrodymus.

Ar byla visada bus perduota teismui?

Įrodymų rinkimą kontroliuojantis Magistratų teismas gali nuspręsti, kad byla neturi būti keliama, ir panaikins jūsų kaltinimus. Jeigu kaltinimai jums bus panaikinti ir generalinis prokuroras nesutiks su tokia teismo išvada, jis gali per vieną mėnesį tokį sprendimą apskųsti Baudžiamųjų bylų teismui, kad vėl būtumėte suimtas. Jeigu Magistratų teismas nusprendžia, kad jūsų byla bus nagrinėjama teisme, generalinis prokuroras vis vien gali panaikinti jums pateiktus kaltinimus. Pagal įstatymą teismo proceso alternatyvų nenumatyta.

Ar galiu iki bylos nagrinėjimo teisme pripažinti savo kaltę?

Galite pripažinti savo kaltę, kai esate perduotas teismui, jeigu už nusikaltimą, kuriuo esate kaltinamas, skiriama ne didesnė negu 10 metų laisvės atėmimo bausmė. Magistratų teismas priims nuosprendį. Šis nuosprendis, išskyrus kelias išimtis, bus įrašytas į jūsų elgesio charakteristiką.

Jeigu pripažinsite savo kaltę dėl jums pateiktų kaltinimų Baudžiamųjų bylų teisme, prisiekusieji nebus šaukiami ir sprendimą priims teismas.

Ar man pateikti kaltinimai gali būti pakeisti iki bylos nagrinėjimo teisme?

Kaltinimai gali būti pakeisti iki bylos nagrinėjimo teisme, ir tai priklausys nuo surinktų įrodymų. Generalinis prokuroras į kaltinamąją išvadą gali įtraukti visus kaltinimus, paremtus surinktais įrodymais. Be to, iki bylos nagrinėjimo teisme gali būti panaikinti kai kurie arba visi kaltinimai.

Kokius įrodymus rinks kaltintojas?

Kaltintojas apklaus bylos liudytojus, taip pat surinks daiktinius ir ekspertų patikrintus įrodymus. Pavyzdžiui, kaltintojas gali surinkti jūsų namuose arba darbovietėje rastus dokumentus. Magistratų teismas gali išduoti leidimą atlikti tyrimą, apžiūrą, kratą, kokį nors eksperimentą ar kitą būtiną veiksmą, kad byla būtų visapusiškai ištirta. Teismas taip pat gali įpareigoti ekspertus patikrinti bet kurią jūsų kūno dalį arba nusikaltimo bendrininko kūno dalį, jeigu mano, kad tokia patikra yra reikšminga bylai.

Ar galiu neleisti kaltintojui surinkti tam tikrų įrodymų?

Įrodymų rinkimo etapas nėra tinkamas etapas įrodymų leistinumui aptarti. Jums bus nustatytas laikotarpis, kuris pradedamas skaičiuoti nuo kaltinamosios išvados įteikimo dienos ir per kurį galite apskųsti kaltintojo ketinamą pateikti įrodymų nepriimtinumą. Tačiau jeigu įrodymai yra visiškai neleistini, Magistratų teismas svarstys, ar juos leisti pateikti.

Kada sužinosiu, kokie įrodymai surinkti prieš mane?

Renkant įrodymus dalyvausite kartu su savo advokatu ir galėsite atlikti kaltintojo liudytojų kryžminę apklausą bei pamatyti daiktinius įrodymus.

Kas nutinka, jeigu gyvenu kitoje valstybėje narėje?

Jeigu jums leista grįžti į savo šalį, privalote atvykti į kiekvieną teismo posėdį, prieš pradėdant nagrinėti bylą iš esmės.

Jeigu esu nuteisiamas, ar galiu būti dar kartą teisiamas už tą patį nusikaltimą?

Nepaisant to, ar esate nuteisiamas, ar išteisinamas, negalite būti dar kartą teisiamas už tą patį nusikaltimą. Tačiau šį sprendimą priima bylą nagrinėjantis teismas, nes Magistratų teismui, renkančiam įrodymus, draudžiama spręsti, ar esate teisiamas už nusikaltimą, už kurį jau buvote nuteistas.

Gynybos pasirengimas bylai (5)

Kas vyksta iki prasidedant teismo procesui?

Jeigu teismo procesas vyksta Magistratų teisme, kaltintojas surinks įrodymus ir pripažins juos galutiniais, prieš jums pasirengiant bylai. Galite atlikti kaltintojo liudytojų kryžminę apklausą, kai sužinote apie šiuos liudytojus, arba galite pasilikti šią teisę vėlesniam laikui.

Jeigu teismo procesas vyksta Baudžiamųjų bylų teisme, kuriame taikomos oficialesnės procedūros, per nustatytą laikotarpį privalote parengti liudytojų sąrašą ir surašyti visus pirminius argumentus. Šis laikotarpis pradedamas skaičiuoti nuo kaltinamosios išvados įteikimo dienos.

Kada turiu pasirengti gynybai?

Baudžiamųjų bylų teismo procese pasirengimo gynybai laikotarpis nėra nustatytas. Kaltintojui parengus bylą, jums bus nurodyta, nuo kada galite rengtis gynybai. Neprivalote pasirengti gynybai per vieną posėdį.

Gavęs kaltinamąją išvadą teismo procesui Baudžiamųjų bylų teisme, per 15 darbo dienų galite informuoti apie visus pirminius argumentus ir nurodyti liudytojus bei pateikti įrodymus ir kitus dokumentus, kuriuos ketinate panaudoti per teismo procesą. Šis laikotarpis yra galutinis, todėl patartina vos gavus kaltinamąją išvadą iš karto susisiekti su advokatu.

Ar gausiu informaciją apie liudytojus ir kitus prieš mane surinktus įrodymus?

Jeigu teismo procesas vyks Magistратų teisme, kaltinimo liudytojai bus išklaustyti ir įrodymai pateikti jums dalyvaujant. Prieš rengdamasis gynybai, galite prašyti procesinių dokumentų kopijų, į kurias bus įtraukti įrodymų nuorašai ir kitų pateiktų įrodymų kopijos.

Jeigu teismo procesas vyks Baudžiamųjų bylų teisme, generalinis prokuroras privalo pateikti proceso dokumentus kartu su liudytojų ir dokumentų, kuriuos jis ketina pateikti teismo procese, sąrašais. Be to, galite prašyti, kad Baudžiamųjų bylų teismo raštinė pateiktų procesinių dokumentų kopijas.

Ar galiu uždrausti kaltintojui rinkti kai kuriuos įrodymus?

Jeigu byla nagrinėjama Magistратų teisme, galite uždrausti kaltintojui pateikti neleistinus, t. y. teisiškai negalimus, įrodymus. Tai galima padaryti iš karto arba bet kuriuo paskesniu proceso etapu.

Jeigu jums įteikta kaltinamoji išvada ir jeigu įrodymai, kuriuos planavo nurodyti kaltintojas, pateikti per nustatytą laikotarpį, Baudžiamųjų bylų teismas paskiria jų nagrinėjimo dieną. Teismas, išklaęs šalių argumentus, pasilieka laiko sprendimui priimti. Po sprendimo priėmimo galite jį apskųsti Apeliaciniam baudžiamųjų bylų teismui, tačiau turite apeliacinį skundą pateikti iš karto po teismo sprendimo paskelbimo. Tam yra duotas trijų darbo dienų laikotarpis.

Jeigu esu nuteisiamas, ar galiu būti dar kartą teisiamas dėl to paties nusikaltimo?

Nepaisant to, ar esate nuteisiamas, ar išteisinamas, negalite būti dar kartą teisiamas už tą patį nusikaltimą. Magistратų teisme galima pateikti prieštaravimą dėl dvigubo nuteisimo bet kada, išskyrus tuo etapu, kai renkami įrodymai.

Prieštaravimas dėl dvigubo nuteisimo gali būti pateiktas Baudžiamųjų bylų teisme kaip pirminis prieštaravimas. Tačiau šį prieštaravimą bet kuriuo teismo proceso etapu gali pateikti pats teismas, net jei jo nebuvo konkrečiai paprašyta to padaryti.

Jau buvau teisiamas už šį nusikaltimą kitoje valstybėje narėje. Kas nutinka tokiu atveju?

Magistратų teismas arba Baudžiamųjų bylų teismas išnagrinės kitos valstybės narės priimto sprendimo turinį ir jus išteisins, padaręs išvadą, kad už šį nusikaltimą jau buvote nuteistas arba dėl jo jau buvote išteisintas.

Kiek truks teismo procesas?

Teismo procesas Magistратų teisme bus vykdomas per keletą posėdžių, galinčių trukti savaites arba mėnesius.

Baudžiamųjų bylų teisme dauguma bylų išnagrinėjama per savaitę. Tačiau sudėtingi procesai gali trukti ilgiau.

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija nepriiima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Paskutinis naujinimas: 20/12/2016

3. Mano teisės teisme

Kur vyks teismo procesas?

Jūsų bylą nagrinės arba Magistратų teismas, arba Baudžiamųjų bylų teismas, iš esmės tai priklauso nuo jums pateiktų kaltinimų sunkumo.

Teismo procesas bus viešas, išskyrus kelias išimtis, jeigu, pvz., reikia įslaptinti nukentėjusiojo tapatybę.

Jeigu bylą nagrinėja Magistратų teismas, bylą nagrinės pirmininkaujantis magistratas. Jeigu bylą nagrinėja Baudžiamųjų bylų teismas, bylą nagrinės prisiekusieji, o jeigu jie priims apkaltinamąjį nuosprendį, bausmę paskirs pirmininkaujantis teisėjas.

Ar vykstant teismo procesui kaltinimai gali būti pakeisti?

Kaltinimai gali būti pakeisti, jeigu byla nagrinėjama Magistратų teisme. Kaltintojas gali prašyti pataisyti kaltinimus, jeigu įrodymai rodo, kad kitas kaltinimas yra tinkamesnis, arba jeigu pradiniai kaltinimai yra klaidingi. Kaltinimai taip pat gali būti panaikinti arba pakeisti kitais kaltinimais.

Nagrinėjant bylą Baudžiamųjų bylų teisme, jeigu prisipažinote kaltas arba nepripažinote savo kaltės, kaltinimai gali būti pakeisti tik ribotomis aplinkybėmis, t. y. tik su sąlyga, kad jie netampa sunkesni už pradinius kaltinimus.

Jeigu prisipažįstate kaltas dėl visų kaltinimų, teismas priims sprendimą. Jeigu prisipažįstate kaltas tik dėl kai kurių kaltinimų, jeigu prokuroras neatsiima kitų kaltinimų arba yra pateikti alternatyvūs kaltinimai, teismas toliau nagrinės bylą.

Kokias turiu teises teismo procese?

Privalote dalyvauti visuose teismo proceso etapuose.

Jeigu gyvenate kitoje valstybėje narėje, negalite dalyvauti naudojant vaizdo konferenciją.

Jeigu nemokate maltietiškai, tačiau kalbate angliškai, teismo procesas vyks anglų kalba. Jeigu nesuprantate angliškai, teismo procesas vyks maltiečių kalba ir jums į pagalbą bus paskirtas vertėjas.

Galite gintis pats, tačiau paprastai teismas primygtinai jums siūlys į pagalbą pasisamdyti advokatą. Jums bus paskirtas advokatas. Jeigu tai yra budintis advokatas, teikiantis teisinę pagalbą, negalite jo pakeisti. Tačiau jeigu pasisamdėte privatų advokatą, galite jį pakeisti.

Neprivalote kalbėti teismo procese, ir dėl jūsų tylėjimo negali būti padaryta jokių išvadų. Tačiau jeigu nuspręsite duoti parodymus, negalite atsakyti atsakyti į apkaltinamuosius klausimus, susijusius su jums pareikštais kaltinimais.

Jeigu nesakysite tiesos, tai gali labai paveikti pasitikėjimą jumis, be to, galite būti apkaltintas melagingų parodymų davimu.

Kokias turiu teises, susijusias su prieš mane surinktais įrodymais?

Apskritai galite ginčyti prieš jus pateiktus įrodymus. Jeigu tai yra liudytojų parodymai, galite atlikti jų kryžminę apklausą arba jų parodymams užginčyti pasikviesti savo liudytojus. Rašytinių įrodymų atveju galite atlikti liudytojo arba eksperto kryžminę apklausą arba pasikviesti savo liudytojus tokiems įrodymams užginčyti. Tačiau negalite pateikti savo ekspertų įrodymų. Ekspertų įrodymus galima ginčyti tik surengiant eksperto kryžminę apklausą dėl jo išvadų ar ekspertizės.

Galite savo gynybai kviesti liudytojus ir teikti rašytinius įrodymus.

Jeigu jūsų byla nagrinėjama Baudžiamųjų bylų teisme, įstatyme yra nustatytas laikotarpis, kuris pradedamas skaičiuoti nuo kaltinamosios išvados įteikimo dienos ir per kurį privalote nurodyti visus liudytojus ir kitus įrodymus, kuriuos ketinate pateikti savo gynybai teismo procese. Šis apribojimas netaikomas, jeigu jūsų byla nagrinėjama Magistratų teisme.

Jeigu norite, galite pasisamdyti privatų detektyvą įrodymams rinkti. Jo gauti įrodymai yra leistini, jeigu jų nedraudžia įstatymas.

Jūsų advokatas gali atlikti kaltintojo liudytojų kryžminę apklausą ir gali užginčyti jų parodymus per kryžminę apklausą.

Ar bus atsižvelgta į informaciją apie mano teistumą?

Į informaciją apie jūsų teistumą bus atsižvelgta, jeigu kaltinimas priklauso nuo ankstesnio teistumo, pvz., padarytas pakartotinis nusikaltimas arba nusikaltimas padarytas lygtinio atleidimo nuo bausmės laikotarpiu. Į jūsų teistumą taip pat gali atsižvelgti magistratas ir teisėjas, priimdami sprendimą dėl bausmės, jeigu priimamas apkaltinamasis nuosprendis.

Nagrinėjant bylą Baudžiamųjų bylų teisme, į teistumą gali būti atsižvelgta, jeigu mėginate įrodyti savo gerą reputaciją arba sumenkinti kurio nors iš kaltintojo liudytojų reputaciją. Teismas, skirdamas jums bausmę, gali atsižvelgti į užsienio valstybės teismo priimtą galutinį sprendimą.

Kas vyksta teismo proceso pabaigoje?

Teismo proceso pabaigoje būsite išteisintas arba nuteistas dėl jums pateiktų kaltinimų. Galite būti išteisintas arba nuteistas ir dėl kai kurių kaltinimų.

Jeigu esate nuteisiamas, jums gali būti paskirta laisvės atėmimo bausmė. Jeigu ji neviršija dvejų metų, teismas gali atidėti jos vykdymą ne ilgiau kaip ketveriems metams. Jeigu už nusikaltimą numatyta ne didesnė nei septynerių metų laisvės atėmimo bausmė, teismas gali jus atleisti nuo bausmės vykdymo be išlygų arba su išlygomis ne ilgiau kaip trejiems metams. Jeigu pažeisite teismo nustatytą sąlygą, būsite vėl teisiamas ir jums bus paskirta bausmė.

Teismas taip pat gali priimti nutartį jus paleisti lygtinai, ir jums prižiūrėti bus paskirtas probuotojas. Kai kuriais atvejais teismas taip pat gali skirti baudą.

Kokį vaidmenį teismo procese atlieka nukentėjusysis?

Jeigu byla nagrinėjama Baudžiamųjų bylų teisme, nukentėjusysis gali dalyvauti teismo procese ir pateikti pastabas dėl baudmės.

Bylą nagrinėjant Magistratų teisme, nukentėjusiojo vaidmuo gali būti aktyvesnis, t. y. nukentėjusysis gali asmeniškai arba per advokatą padėti kaltinimą palaikančiam pareigūnui.

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija nepriima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Paskutinis naujinimas: 20/12/2016

4. Mano teisės teismui priėmus sprendimą

Ar galiu paduoti apeliacinį skundą?

Galite apskųsti ir sprendimą teismo procese, ir nuosprendį. Todėl galite paduoti apeliacinį skundą Apeliaciniam baudžiamųjų bylų teismui. Tai turite padaryti per aštuonias darbo dienas (jeigu sprendimą priėmė Magistratų teismas). Jeigu nuosprendį priėmė prisiekusieji, o bausmę paskyrė Baudžiamųjų bylų teismas, apeliacinį skundą turite paduoti per penkiolika darbo dienų nuo nuosprendžio paskyrimo dienos.

Abiem atvejais galite apskųsti sprendimą dėl esmės ir (arba) nuosprendį.

Kas bus, jeigu paduosiu apeliaciją?

Jeigu Magistratų teismas jus nuteisė laisvės atėmimo bausme, padavus apeliaciją šio sprendimo vykdymas sustabdomas tol, kol bus išnagrinėtas apeliacinis skundas.

Tačiau jeigu atsižvelgęs į prisiekusiųjų nuosprendį laisvės atėmimo bausme jus nuteisia Baudžiamųjų bylų teismas, būsite iš karto įkalintas ir apeliacinio skundo padavimas nesustabdys nuosprendžio vykdymo. Tokiu atveju galite prašyti būti paleistas už užstatą tol, kol bus išnagrinėtas apeliacinis skundas, tačiau paprastai toks prašymas netenkinamas.

Nėra nustatyto tikslaus laikotarpio, kada jūsų apeliacinis skundas bus išnagrinėtas, tačiau paprastai jis išnagrinėjamas per kelis mėnesius.

Paprastai apeliaciniame procese negalite pateikti naujų įrodymų, tačiau yra kelios išimtys, pvz., jeigu vykstant teismo procesui įrodymai nebuvo žinomi kaip leistini įrodymai.

Kas vyksta apeliaciniame procese?

Jeigu apskundžiamas Magistratų teismo sprendimas, o liudytojų parodymai nėra protokoluoti, bus pateikti žodiniai argumentai. Jeigu apskundžiamas Baudžiamųjų bylų teismo sprendimas, jūsų advokatai pateiks žodinius argumentus jūsų apeliaciniam skundui pagrįsti, o kaltintojas į šiuos argumentus atsakys.

Jeigu liudytojų parodymai protokoluoti, bus pateikti žodiniai argumentai. Jeigu apskundžiamas Baudžiamųjų bylų teismo sprendimas, jūsų advokatai pateiks žodinius argumentus jūsų apeliaciniam skundui pagrįsti, o kaltintojas į šiuos argumentus atsakys.

Teismo proceso pabaigoje būsite išteisintas arba nuteistas dėl jums pateiktų kaltinimų. Taip pat galite būti išteistinas arba nuteistas dėl kai kurių kaltinimų.

Kas bus, jeigu apeliacinis skundas patenkinamas arba nepatenkinamas?

Jeigu jūsų apeliacinis skundas patenkinamas, teismo sprendimas bus pakeistas arba panaikintas, atsižvelgiant į tai, ko prašote apeliaciniame skunde.

Jeigu jūsų apeliacinis skundas nepatenkinamas, teismo sprendimas bus paliktas nepakeistas. Taigi jeigu Magistratų teismas jus nuteisė laisvės atėmimo bausme, būsite nedelsiant įkalintas.

Neturite teisės Apeliacinio baudžiamųjų bylų teismo sprendimo skųsti kitam teismui. Jeigu pirmosios instancijos teismo nuosprendis nepagrįstas, savaime neturite teisės į kompensaciją.

Jeigu jūsų apeliacinis skundas patenkinamas ir sprendimas panaikinamas, apie jūsų teistumą įrašo nebus.

Magistratų teismo arba Baudžiamųjų bylų teismo nuosprendis įsiteisėja Apeliacinio baudžiamųjų bylų teismo sprendimu arba jeigu jis neapskundžiamas per nustatytą laikotarpį.

Esu iš kitos valstybės narės. Ar galiu būti į ją išsiųstas pasibaigus teismo procesui?

Jeigu esate iš kitos valstybės narės, teismas neįpareigos jus grąžinti į jūsų šalį. Tačiau galite pateikti vyriausybei prašymą suėmimo laiką praleisti savo valstybėje narėje.

Jūsų vyriausybė taip pat gali to prašyti savo iniciatyva arba pagal ankstesnį jūsų prašymą. Dėl sprendimo turi susitarti abiejų šalių vyriausybės.

Perdavimas nevyksta savaime ir turi būti inicijuotas pagal jūsų ir (arba) vyriausybės prašymą.

Sprendimą jus grąžinti į jūsų šalį priima ne teismas, dėl jo turi susitarti jūsų šalies ir valstybės narės, kurioje buvote pripažintas kaltu padaręs nusikaltimą, vyriausybė. Toks sprendimas negali būti apskųstas.

Informacija apie kaltinimus ir (arba) teistumą

Kaltinimai, dėl kurių buvote nuteistas, bus įrašyti į jūsų elgesio charakteristiką. Tačiau kai kuriais atvejais, pvz., jeigu nusikaltimo padarymo metu jums nebuvo suėję aštuoniolika metų, teistumas į elgesio charakteristiką nebus įrašytas.

Šią informaciją policijos būstinėje saugo policijos komisaras.

Informaciją apie jūsų teistumą policijos komisaras saugo neribotą laiką. Tačiau teistumas nebus įrašytas į jūsų elgesio charakteristiką praėjus tam tikram laikui (šešiams mėnesiams arba dešimčiai metų, atsižvelgiant į jūsų bausmės trukmę). Teistumas dėl tam tikrų nusikaltimų, pvz., susijusių su narkotikais, bus visada įrašomas į jūsų elgesio charakteristiką.

Kad policijos komisaras galėtų saugoti duomenis apie jūsų teistumą, jūsų sutikimo nereikia. Negalite prieštarauti šios informacijos saugojimui, nes jos saugojimas leidžiamas pagal įstatymą.

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija nepriima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Paskutinis naujinimas: 20/12/2016

5. Kelių eismo taisyklių pažeidimai

Nesunkius kelių eismo taisyklių pažeidimus, dar vadinamus nusižengimais ar administraciniais teisės pažeidimais, administracine tvarka nagrinėja Teisingumo komisaras.

Kaip nagrinėjami nesunkūs kelių eismo taisyklių pažeidimai?

Tokie pažeidimai kaip greičio viršijimas ar automobilio stovėjimo tvarkos pažeidimai nagrinėjami taip pat kaip nesunkūs pažeidimai – Magistratų teisme.

Šiuos pažeidimus nagrinėja Teisingumo komisaras.

Būsité pakviestas atvykti pas Komisarą. Šaukime bus trumpai aprašytos kaltinimo faktinės aplinkybės, taip pat įspėjimas, kad jums neatvykus bus laikoma, kad prisipažinote dėl kaltinimų. Šaukime taip pat bus nurodyta, kokia sankcija jums gresia nustačius, kad padarėte pažeidimą.

Likus ne daugiau kaip trims dienoms iki teismo posėdžio, galite sumokėti baudą. Tokiu atveju jums nereikia vykti pas Komisarą. Jeigu nusprendžiate ginčyti kaltinimą, tada taikoma ginčo teisena. Kaltintojas pateiks savo poziciją, o tada jūs – savo. Paskui Komisaras nuspręs, ar padarėte šaukime nurodytą administracinį teisės pažeidimą.

Komisarui nusprendus, kad padarėte administracinį teisės pažeidimą, jis pripažins jus kaltu padarius pažeidimą ir įpareigos sumokėti baudą, neviršijančią tūkstančio šešiasdešimt keturių eurų ir šešiasdešimties keturių euro centų (1 164,69 EUR). Mažiausia bauda – dvidešimt trys eurai ir dvidešimt devyni euro centai (23,29 EUR). Jeigu tai nustatyta įstatyme, Komisaras taip pat gali įpareigoti areštuoti darant nusikaltimą naudotą objektą ir (arba) be baudos dar laikinai arba visam laikui atimti teisę vairuoti.

Administracinės bylos gali būti keliamos ir kitų valstybių narių piliečiams ir, jeigu gavote šaukimą, turite atvykti. Jeigu gavęs šaukimą neatvykstate, laikoma, kad sutinkate su pateiktais kaltinimais. Taip pat galite raštu įgalioti artimą giminaitį arba advokatą dalyvauti jūsų vardu.

Jeigu jūsų netenkina Komisarų sprendimas, galite per tris dienas nuo jo priėmimo dienos kreiptis į Magistratų teismą dėl šio sprendimo panaikinimo ar pakeitimo.

Ar už šiuos pažeidimus atsiranda teistumas?

Šie pažeidimai nebus nurodyti jūsų teistumo pažymoje ar elgesio charakteristikoje.

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija nepriima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Paskutinis naujinimas: 20/12/2016